

اداره مرکزی :

آقزیده ، استانبول جاده سنده آقزیده
معارف آمینلکی پاشده کی داتره

استانبول بورسی :

استانبولده ، آقزیده جاده سنده ۸۷ نومورده
داۋامه مخصوصه

حیات

هیانه دامامیانده ... دیانه راهلر چوقه حیات قاتلم ...
نجه -

نومری هربرده ۱۵ غرورده

سنه لکی پوسته ایله ۷,۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۷,۵ دولار)

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بورسه
مراجعت ایدیلیر .
بازی ایشلرک مرجعی آقزیده مراکزدر .

صافی : ۶۶

آقزیده ، ۱ مارت ، ۱۹۲۸

۳ می جلد

مصاحبه :

فلسفه جمعیتی

استانبولده فلسفه مدرس و معلملرینک مشترک
مساعیرینه قوت ویره جک اولان فلسفه جمعیتک
تشکلی نه قادر زماننده اولمشدر . فلسفه واجتماعیات
ایله اشتغال ایله یین متفکرلرک زمان زمان برلشهرک
تدقیق و مطالعه لرینی یکدیگرلرینه بیلدیرملری ، نهایت
اجتماعلرنده مذاکره زمینی اولان موضوعلر حقنده کی
مطالعه لرک (بولته نلر) حالنده نشری صورتیله هیمزک
استفاده ایله مه سنه امکان ویرملری چوق فیض
وئمه ویره جک مساعیدندر .

بویله بر جمعیت قناعتمه کوره قیمتی اعضاسنک
مساعیسنی ده بر مرکز اطرافنده طوپلامغه یاردم
ایله به جکدر . بوکا چوق احتیاج واردر . اوکمزده
بر چوق مسئلهلر واردر که فلسفه واجتماعیات
ایله اوغراشانلریمزک جدی تدقیقلرینی دعوت
ایله به جک ماهیتده در . ارقاداشلریمز پک اعلا
تقدیر ایدرلر که بر فکر قارغشله لنی قارشیسندیز .
بونک نتیجه سی اولارق ماضیدن موروث اولان
وملی ومدنی حیاته تالیف ایدیلهمه یین دین
مؤسسه لرینک ییقیلهمه سی بعضی وجدانلرده حضور .
سزلق تولید ایتمشدر . شیمدی به قادر دین
دیجه مدرسهلر و تکیهلری ، دولتک حقوقی
فعالیتنه حاکم اولان بر ذهنیت مواجهه سنده بولو .
نوبوردق . بونلرک هیچ بری معاصر حیاته
تالیف اولونامازدی . اونک ایچین بوسلطة لردن
قور تولغه معطوف جهاد اطرافنده همان بوتون
متفکرلر اتحاد ایتدی . نهایت استقلال حربینک
وجوده کتیردیکی اجتماعی وضعیت و قدرت بوتون
بوانکللری ییقدی . فقط شیمدی بو مؤسسه لر
خارجنده (دین) مسئله سی ، دینی وجدان ، دینی
تحسس مسئله سی .. مواجهه سنده یز . بو مسئله
اطرافنده تدقیق ایدیله جک بر چوق جبهه لواردر :

اخلاق مکلفیتله دین آراسنده صیقی بر اشتراک
اولماسی ، دیگر طرفدن بر چوق وجدانلر ایچین اخلاقک
الک مهم مؤید سناک (دین) اولارق تلقیمی یوزندن
دینی وجدانده کی تزلزلک نفسمز خارجنده مکلفیت
اعتقادینی ده رخنه دار ایتهمه سی ممکندر . بر چوقلرینه
کوره «الله» اعتقادی هیچ اولماز ساکنج روحلرده
نفس خارجنده «اکمل بر وارلغه» محبت تلقین
ایده و بر نوع «ایده آلیم» ایچین روحلری حاضرلار .
منور بر کنج بو اعتقادی ایلریده بیراقسه بیله
روحنده کندی خارجنده مفکوره لری سومک
ایچین مساعد بر زمین وجوده کلیر . دیگر جهندن
دینی قدسیتک تحلیل ایدیله ایدیله هیچه منجر
اولماسی اخلاقی موضوعلرده ده ایمان قابلیتنی
غائب ایتدیره بیلیر . دینک یاپدینی بو وظیفه رینه
نه یی اقامه ایدره بیلیر ؟ کنج روحلرده «ایده آلیم»
زمینی حاضر لاق ، اخلاقی مکلفیت و وظیفه
دویغوسنی ادامه ایتدیرمک ایچون نه یاپمالی یز ؟
بونلر اوله سؤاللردر که فلسفه جمعیتده کی
آرقاداشلرک مساعیرینک توجه ایدره جکی استقامتی
کوسترر .

فرانسه ده لاییکلک جریان ایلرله دیکه
دوغرودن دوغرویه ویا بالواسطه دین اوزرنده ،
اخلاق موضوعی حقنده فلسفی تفکرات آرتدی .
بر طرفدن دینی تحسسلرک روحی موقعی ، دیگر جهندن
دینک اجتماعی مؤسسه اولارق تدقیقی روحیات
واجتماعیات علملرینه حاد مساعینک الک مهم
مرکزینی تشکیل ایدیور . بر متفکرک ، بر عالمک
هر هانکی موضوع اوزرنده الک چوق فعالیت
و قدرت صرف ایتهمه سی اجتماعی احتیاج ایله
شدتله علاقه داردر . صوک آلتش ، یتش سنه

بر کره اسلامیه خاص نقطه لر وار .
اسلامیت خلق طبقه سنه تماماً نفوذ ایدهن ،
قاولیکلک و پروتستانلق کبی معین تشککلر
طرفندن متبادیاً محافظه جهدی کوسته ریلن
بر دین اولامشدر . اسلامیت حکومت طرفندن
نیمه ندیکی زمان قوتله نمش ، معاصر حیاتک
طبیعی جریان نتیجه سی اولارق حکومت لاییک
اولدجه قوتی تماماً غائب ایله مشدر . اسلامیه
حاند بوجهلرک تدقیق ایدیلهمه سی و بونک نتیجه سی
اولارق حاصل اولان اجتماعی وضعیت خصوصنده
قناعتلرک اورتایه قونولماسی ، مناقشه ایدیلهمه سی
چوق لازم ، چوق فائده لیدر . دیگر جهندن
عمومیتله دینک استقبالدده اجتماعی و روحی بر
احتیاجه تقابل ایدوب ایتهمه دیکی مسئله سی اطرافنده
فیلسوفلرک فکرلرینک نشری و بونک اطرافنده
متفکرلریمزک مناقشه سی بر چوق جهتلری تنویره
یارایاجقدر . بو جمعیت قوتله نه رک خلقده یاشایان
دینی عقیده لری طوپلایا بیلیر ، بونک نه کبی
استحاله لرک اثری اولدیغنی کوسته ره بیلیر و مستقبل
وضعیتی تنویر ایدره بیلیر .

اسلامیتده شیمدی به قادر جدی بر (ره فورم)
تشبثک اولاماسی و یا خود بو ره فورم تشبثک
یاپیلاماسی ده چوق دقته شایان بر حادته در . نه ایچین
اسلامیت آلاستیقیت کوسته ره مه مش ، اجتماعی
محیطک ایسته دیکی حالی آلامامشدر ؟ بونک
اوزرنده تدقیقلر یایمق نه قادر فائده لی اولور ! .
فقط بو کون قارشیسندره بولوندیغمز اصل
مسئله ، دینی وجدانده کی استحاله به رغماً
«اخلاقی مکلفیت» ک قوتنه خلل کله مه سنی
تامین ایله مکدر . بر طرفدن شیمدی به قادر

اون ايكنجى شارل و فطمان مازەبا

تارىخى بىتلر

بولتارادە اول

ايتمەدى [١]. بونك ايچون سوكى ، نتيجه سنى دوشونمەكسىزىن برطرفدن دىكر طرفە سالدىردى ؛ شجاعت و قوتى فائەسىز برشكەدە اسراف ايتدى ؛ روسيه حربى ، وطنه بر جوق منفعەلر تامين ايدەجك شرفلى بر صلح ايله پىتيرمك امكانى ائدە ايتدىكى حالە داها پارلاق ظفرلر قازانق ، چارى تذييل اتمك خولياسيله بوفرستى قاجىردى ؛ اسوجە آوروپا دولتلىر منظومە . سنده فائق بر موقع تامين ايدە بيله جك اولان كوچوك فقط قيمتلى اردوسنى قانلى وقارائلىق برماجرايه آتدى . وروسىيە سته پلرنده ايتدى . سەلرجه سورن حربلىك بوتون نتيجه و غمەلرني بركون ايچنده قايب ايتدى . و آوروپانك الكوتلى حكمدارلرني ارادە سە رام ايدن مغرور شارل ، دشمنك ائنه اسير دوشمەك ايچون اويونده سوک سائىمنى دە قايب ايدن بر قومار باز وضعيتنده ، تورك پادشاهنك حمایه سە صيغىمنى مجبوريتنده قالدى [٢].

آلتراشتاد معاهده نامە سيله اوکوستە بوتون مطالباتى قبول ايتدیرن شارل ، ١٧٠٧ ایلونك اون دو قوزنده لهستان حدودى كچەرك سەلويچا (Slupca) دە قرارگاه قوردى . بوشهرده بولوندىنى صیراده مشهور (بات قول) ى اشكنجه ايله اعدام ايتدیردى . ینە بورادە زاپوروخ قازاقلرى خطمانى مازەبادن لهستان قرالى استانیسلە بر مکتوب كلدى . مازەبا ، مکتوبنده اوقراينادە ٦ - ٧ بيك قادار موسقوف بولوندىغى ، بونلرک قولايجه امحا ايديله . بيله جکلرني ، قازاقلرک چارلنك ظالمانه اداره سندن ممنون اولماقلىغى ، موسقوف اداره سنى حربلرنيك اعاده ايديله جكى ، امتيازلرنيك طائىناجنى وعدى اوزرینه قبول ايدن قازاقلرک بو وعد طونولما دىنى جهته قیامه حاضر بولوندىلرني . يازيور وشارلى اوقراينايە دعوت ايدىيوردى . استانیسلار ، مکتوبى شارلە کوستردى ؛ شارل ، مازەبانك مراجعتدن فوق العاده ممنون اولدى . ياقينده روسلر قارشى بايهجنى حرکانده اوقراينادە

[١] شارل فتوحات پروژه لرى پك واسعدى . صاقسونياده بولوندىنى صیراده او ، مستقبل فتوحاتى تسهيل ايچون معلومات طوبلامق و پلانلر کوندرمك وظیفه سيله اسيايه و مصره ضابطلر کوندرمشدى . [٢] روس شاعرى پوشكين (بولتاوا) سنده شارل ايچون مازەبايه شوسوزلرى سويله تير : « بن شارل خفته كى قناعتده ياكيلدم . شهبە سز او ، جسور و جرأتكار بردايقانليدر ؛ ايکى اوچ ميدان محاربه سى قازانا بيلير ، دشمن اوزرینه آکسىزىن بوكلەنەرك اونك يمكى بييه بيلير ؛ بر خبرەنك انفلاقنى قهقهه ايله قارشىلايا بيلير ؛ بر آرجى نقرى كى كيجە لين دشمن قرارگاهنه كيرە بيلير ؛ بوكون اولدىنى كى ، برقاق قازاغى آتندن آشاغى دويرە بيلير ؛ ديشە ديش ، طيرناغه طيرناق ايله مقابله ايدە بيلير ، فقط حربى اداره ده مدەش چارله اصلا بوى اولچوشە من ... »

کندیسنه هیچ اهميت ویریلەين کىچ اسوج قرالى ، قازاندىنى موقتيلرله بوتون آوروپانك سياسى مقدراتى اوزرنده مؤثر اولماسنى تامين ايدەجك بر نفوذ و قدرت الله ايتمشدى . بچارلر ، اونك ياردىميله حریتە قاوو . شاجقلىغى اميد ايدىيورلر ؛ سيله زيا پروتستانلرى اوکا بر خلاصکار ، بر حامى کى باقىيورلر ؛ آلمانیا ايمپراطورى راتيسبون ديه تىك اعتراضلرینه ، تهديدلرینه اهميت ویرمەرك سيله زيايى اردولرینه چکەنەتن ، سيله زيا . ده کى پروتستان تبعە سى ايچون امتيازلىر ايستەين . بو صورتله تجاوزىنى ايمپراطورلنك داخلى ايشلرینه قارىشاق قادار ايلرى کوتورەن بو آتشين و پرواسز حکمدارک بوتون طلبلرني ذليلانه قبول ايدىيور [١] اسپانيا وراتى مجادله سنده جوق مشکل بروضيتە دوشن فرانسه قرالى مغرور اون دردنجى لوقى ، اسوجله اتفاق عقدى ايچون ايلچيلر کوندرە رىيور ؛ فرانسه نك دشمنلرى ، بوتشيتك موقتيله نتيجه نەمە سى احتمالى قارشيسنده انديشه ايله ، خشيتله تيرە يورلردى . [٢] شارلک قىليجنى فرانسه لهنه قوللانماسى آوروپانك طالغى دە کيشديرە بيلير ، اونك غربه توجى بوتون سياسى حسابلىر آلت اوست ايدە بيليردى . فقط شارل ، ائنه کچن قيمتلى فرصتدن استفادە ايدەجك روح و قابليتده دکلى . بر روس مورخنك ، (گەريه) نك حقلى اولارق توصيف ايتدىكى وجهله او « سوکنجى وارهغ » دى . بوکنج و ماجرا پرست حکمدار ، اسكى اسقاندینا و جنگاورلرنيک نوو غورود و کيف اووالرنده جولان ايتدکلرى زمانلرک جوق آرقاده قالديغى ، پەترولرک واون دردنجى لوتيلرک ياشادقلىر عصرده (وارهغ) روحيله دولت اداره ايتەنك ، دوامل موقتيلر قازانانك ممکن اولما دىغى تقدير ايدە ميوردى .

شارلک غايە سى ، هرنه بهاسنه اولورسه اولسون ، شهرت قازانق ، فوق العاده حرکتلرله هرکسى حيرتده براقق و تارىخه عصرينک اسکندرى اولارق انتقال [١] پروتستانلرە بخش ايدىلن امتيازلردن دولايى کنديسنى مؤاخذه اتمک ايستەين پاپانك مرخصنه ايمپراطور ، کولەرك شوسواي ویرمشدى : تشکر ايدىکزە اسوج قرالى بر پروتستان اولماي ايستەمە دى . بويله بر تکليف قارشيسنده قالسايدم ، بيلمەنە ياردم . [٢] رامبونك روسيه تارىخى .

اسوج قرالى اون ايکنجى شارل ، لهستان قرالى و صاقسونيا اکتورى ايکنجى (فرە دريق اوکوست) صاقسون ولەيلردن مرکب اولان اردولرني وروس معاون قوتلرني مغلوب ايتدکدن سوکرا ويانه سرائنک مساعده سنى استحصاله لزوم کورمەدن ، سيله زيادن کچدى و صاقسونيابه کيردى [١] اوکوست ، روسلرە کووه نەرك حربە دوام ايتەنك مملکتى ايچون ضررلى اولاجغى ، لهستان تاجنى محافظه اتمکە چاليشيرکن صاقسونيايى قايب ايدەجکنى آکلادى ؛ مصالحه ايچون شارله مراجعت ايتدى و جوق آغیر شرائطى احتوا ايدن آلتراشتاد (Altranstadt) معاهده سنى امضالامغه مجبور اولدى . بو معاهده ايله او ، لهستان تختى اوزرنده کى حقارندن واز کچيور ، استانیسلای لهستانک مشروع قرالى اولارق طائىيور وبعده لهستان ايشلرینه قارشىمانى ، اسير صقتيله يانده بولوندىردى برەنس ژان صوبيه سکی و برەنس قوستانتين صوبيه سکی معزراً اسوج قرارگاهنه کوندرمکى ، اسوج تبعە سندن اولدىنى حالە روسيه خدمته کبرەن وکندى نرزدندە روسيه چارنيک مرخصلى وظيفه سنى ايفا ايتمکده اولان بات قول (Patoul) ى [٢] تسليم اتمکى ، روسيه اتفاقدنز آيرىلغى تمهد ايدىيوردى [٣] تختە کچدىكى زمان [١] (رامبو) نك روسيه تارىخى . وولنەرك (Histoire de Charles XII) ى . صحيفه : ١٢٨ [٢] ژان رايهولده بات قول ، ليوونیا آلمان زادگاننک اون برنجى شارله (اون ايکنجى شارلک باباسى) امتيازلرینه وقوع بولان تجاوزدن وويرکيلرک آغیر لغندن شکايت ايچون کوندردکلرى هيئتک رياستنده بولونان ذكى ، مغرور و جرأتکار بر آدمى . اون برنجى شارل ، بو هيئتى ديوان حربە توديع ايدەرك اعدامه محکوم ايتدیرمشده بات قول ، هر ناصله فرار اتمکە موفق اولش واوندن سوکرا اسوج عليهنده کى بوتون ترتيباته اشتراك ايتش و بر جوق سياسى ائتريقلر جه ویرمشدر .

[٣] چار پەترو بومصالحه يى خبر آلدىنى زمان نورقش و دوستلردن برينه يازدىنى مکتوبده « مدەش دشمنلرله مجادله مزده بوندن بويله يالکوزز » سوزلريله ايتدیه سنى افاده ايتمشدى .

پارلاياحق بر عصيانك موقفتي تسهيل ايده جكي دوشوندى . مكتوبه در حال جواب و بر بله سنى ايسته دى . استايسلاس شارلك فكر لرني افاده ايدن جوابنده مازه پايه ، شيديلك چاري قوشقولاندير مقدن جكينه سنى و چار عليهنده فعلاً حركته باشلاق ايجون شارلدن خبر بلكه سنى توصيه ايتدى .

(۱۵ تشرين ثاني ۱۷۰۷) ده قرارگاه وينچ (Wieniec) . نقل ايدن شارل ، بوموقعه ياقين اولان طورن (Thorn) ده بر تورك ايلچيسى قبول ايتدى . صدراعظمك خفي تعليماتيله بندر محافظي يوسف پاشا طرفندن كوندريلن بوايلچي ، دولت نامه تعهدده بولونقى ويا مذاكره به كيريشمك صلاحيته مالك دكلدى . وظيفه سى ، ساده جه قرال ايله تماس ايدرك سياسي مناسبات ايجون مساعد بر زمين حاضر لامقندن عبارتدى [۱] .

اوصبراده توركيه تختي اوچنجي سلطان احمد و صدارت مقامى ده جورليلي على پاشا اشغال ايدىوردى . پادشاه و صدراعظمي آوروپا ايشلرينه قارشى مندن و ايمبراطوراني يكي بر حركت محتمل تهلكه لرينه معروض براقندن چكينيورلر ، بوتون قومشورله قارشى احتياطلى و صلح پور بر سياست تعيننه عزم ايتش كورونوبورلردى . حال بوكه توركيه مك بر مسلح مداخله سى آوروپانك سياسي وضعيتي نقطه نظرندن چوق مهم نتيجه لرتوليد ايديه بيليردى . اسوجه معاونت صورتيله روسيه يي ، فرانسه ايله اتفاق ايدرك آوستريايي ازمك قارلوقه معاهده سنى تعديل ايتديرمك و ضايعاتي تلافى اتمك ممكندى . على پاشا آوروپا ده جريان ايدن وقوعاتى ، يا خاصه شمال حربى صفحاتي دقتله تعقيب ايدىيور ، روسيه نك خير بالانماسندن اسوچ و لهستان قادار توركيه نك ده مستفيد اولاجفنى بيليور ، فقط آجيقندن آجيفه اسوچي التزام ايتكي ، روسيه به خصومت كوسترمكي موافق بولايوردى . شارلك صاقمونيادن مظفرأ دونمه سى ، چارك متفق اولان اوگوستنك لهستان تاجندن فراغه مجبور اولماسى و روسيه نك متفقمز قالماسى اوزرينه بوتاني سياستى ترك اتمك ، سيجى وضعيتندن جيقارق فعاليتنه كچمك لزومى حس ايتدى . بابا طاعى محافظي يوسف پاشايه اسوچ قراليله ، دولت نامه اولماق شرطيله ، مناسباته كيريشه سنى امر ايتدى . يوسف پاشا

[۱] وولتر تاريخنده ؛ بو ايلچينك قالموقلر طرفندن اسير ايديلوب توركيه ده ساتيلان و پادشاه طرفندن صاقون آلينان يوز اسوچلى اسيرى تقديم و قرالك مشترك دشمنه قارشى توركيه نك معاونتنه كووته بيله جكني بيان ، استايسلاسى قرالغه اتخابندن دولايي تبريك ايتديكني يازار .

بو وظيفه يي بر كوكيلي محمد افندى به توديع ايتدى . ايلچينك صورت اعزامنه و شارلكه ايلچي آراسنده جريان ايدن مكالمه به دائر راشد تاريخنده موجود تفصيلات آشاغى به نقل ايديلشدر :

كوزلر بچي

« عشق اكلامايان يالان كوزلرك »
ر . ت .

نه كافر شيلردر بيازمي يم هيچ
سنگ او خاشاري ، يامان كوزلرك ؟
اونك ايجين ذاناً دكلي هر كس
دير : آمان كوزلرك ! آمان كوزلرك !
بن ايلك باقيشمه آكلادم بوني
قارشيمه چيقديني زمان كوزلرك ...

ذهن مي بيرافندي باشمه صانكه
عقلمي ، فكرمي آلان كوزلرك ؟
دوغري به بني ده توبه ايتديردى
- عشق اكلامايان يالان كوزلرك ! -

اكر شاعرلكه قالدومه شيمدى
بوعزيزلكي ده يابان كوزلرك
يعني بني دوغري بولدن صابديران
كندى ده بئله صابان كوزلرك !
آه او سنگ يانان ، ياقان كوزلرك
حسرتي جانمه آقان كوزلرك

بعضاده اوپوبور ، سويور كي
اوقشايه اوقشايه باقان كوزلرك
عمرمي پيشنه طاقان كوزلرك
شيمشكي دورمه دن چاقان كوزلرك .

ايسته بني ده شو حاله قويدى .
انسانى بيك درده آتان كوزلرك
بكشديمي باري معرفتي
خلقي بربرينه قاتان كوزلرك ؟

بيليرم نه چاقين اولديغني بن
اوپر آجيلوب بر يانان كوزلرك
اوغربت كوزلرك ، وطن كوزلرك !

سويلوب سومه نك ، اولوب پيشمه نك
قوينكده ياتارق ، سونوب كيشمه نك
زهريخي طانديران ، طاقان كوزلرك
طاللى بر پوله صاتان كوزلرك !

بيك درلو شوخلفه نه دن صاريلى
جانمه چيرچيلاق ياتان كوزلرك ؟
كوكلمه عادتاً چاتان كوزلرك !

فاضل احمد

« دولت عليه دن خبر سز كندى عندندن اولق اوزره هر نه طريق ايله اولورسه اولسون اسوچ قرالنى دولت عليه ايله دوست اتمك مفهومى متضمن مشارايه على پاشانك بابا طاعى محافظي يوسف پاشايه قائمه سى كلوب وزير مشارايه دخي قرال مبرور له

مملكتي ايجنده مظفرانه و مستقوله غلبه اظهار ولهلى اعيانندن استانصلاص نام خطمانى له مملكتنه قرال نصب و نعلقران (اوگوست) كندى ولايتي اولان سكسونيه به فرار ايدوب فيابند قراللى دعوايى اتمه مك اوزره اسوجه اطاعت و انقياد صورتن اختيار ايتكله اسوچ قرالى استانصلاص نام قرال ايله سكسونيه دن عودت وطورين شهرى آلتنه كلكلرين خبر آلدقندن سوكر ا كندى اتباعندن بر كوكيلي محمد افندى نام بررشد آدمي اسوچ طرفنه ايلچي تعيين ايدوب ... » [۱]

« وهرنه حال ايسه هزار محنت و مشقت برله ذكر اولونان طورين شهرينه واصل واسوچ قرالى وله قرالى استانصلاص قرال ايله ملاقي اولوب و كندولره اولان مکتوبلرى تسليم ايتدكه مفهوملى معلوملى اولوب يوسف پاشا كنديلرينى دولت عليه دوستلغه ترغيب و مابينه كندى توسط ايتكي درعهده ايتديكي كورولدكه دولت عليه ايله بزم مابينمزمده سابقه معارفه اولمايوب سنگ پاشاك بزه بومرتبه دوستلق عرض ايتكه باعث نه اولدى ؟ ديو سؤال ايتكين جوابنده پاشامز ياننده سنگ يارارلك مذكور اولوب غائبانه طرفكه علاقه حاصل ايتكارندن نشأت ايله دى ديوب يا دولت عليه طرفنده بزم شهرتم نه وجهله در ديو استفسار ايتدكه سنگ دولت عليه پيشنده بر طريق ايله شهرتك يوقدر زيرا سائر ملوك نصارى كي دولت قابوسنده سنگ باليوسك اوتورمازكه مملكتكزدن تجار كلوب كيدوب بو طريق ايله مذكور و نام و شهرتك مشهور اولا ديونخريك حيت ايدكه جك اسلوب اوزره جواب و برديككه ياسنك پاشاك بني دولت عليه ايله دوست ايدوب دولت طرفنده باليوسم مقيم اولق و مملكتكم تجارى واروب كلك اوزره توسطه قادرمى در و بزم مملكتمز سبته بوغازي خارچنده در . كلوب كيدجك تجار سفينه لرني البته جزايرلى آلير يا آكا چاره نه در ديوب ايلچي دخي پاشامزك دولت عليه ياننده ايسته ديككدن زياده توسط و تنقيذ كلامه قدرنو واردر . جزاير اوجاغى خود دولت عليه نك فرمانبر قوللرى در . سزكه دوستلق منعقد اولوب آستانه سعادتده باليوسك مقيم اولدقندن سوكر اول غائله بر طرفدر ديو جواب و بر دكه چونكه بوبله در حالا بوشانده آنلر بزم شوكونه بر قابليونمزي آلديلر استرداد ايدوبيرك ديونكليف اول دخي تعهد ايتكين ايامسوققتدن كلك ايجون بزه بر مقدار امداد ايتمزلرمي ديدكه سزكه دولت عليه نك بعد مسافه سى سبيله عسكر ايله امداد ايتملرى حدا مكانده دكلدر ديو جواب و بر بچك قرال خوش ايمدى بودخى بوبله اولوركه مسقو طرفنه منصوب دشمنمز اولان له قرالى نعلقران ممالكندن قانجه طرفلرينه كيدهرم دولت عليه دن بزه عسكر ايله امداد اول طرفدن قابلدر ديدكه مواد مذكوره نك تكميلي مبرور محمد افندى عهده سفارتنه آلوب ... » [۱]

- دوام ايدىيور - رضوانه نافذ

[۱] راشد تاريخي . صحيفه : ۲۹۱

[۱] راشد تاريخي . صحيفه : ۲۹۳